

РЕШЕНИЕ

№ 6017

гр. София, 25.10.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 9 състав,
в публично заседание на 12.10.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Камелия Серафимова

при участието на секретаря Анжела Савова и при участието на прокурора Кирил Димитров, като разгледа дело номер **4930** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Настоящото административно производство е по реда на чл. вр. 203 и сл. АПК, вр. с чл.1 от ЗОДОВ.

Образувано е по искова молба на А. А. Д.- изтърпяващ наказание- лишаване от свобода в Затвор- [населено място] срещу Главна дирекция“ Охрана“ за заплащане на обезщетение за претърпени от него неимуществени вреди- в размер на 6000 лева, причинени от незаконосъобразно бездействие на Директор Регионална дирекция “Охрана“ [населено място] изразяващо се в неизпълнение на съдебно Определение на СГС и недопускане на ищеца, и неконвоирането му до погребението на майка му на 05.12.2020 година, ведно със законната лихва за забава от датата на увреждането 05.12.2020 година до окончателното изплащане на сумата.

В исковата молба се твърди, че СГС е разрешил на ищеца да присъства на погребението на майка му, което се е осъществило на 05.12.2020 година, но Регионалният директор на ГДО- С. не е разрешил това и ищецът е бил лишен от възможността да присъства на погребението на майка си въпреки, че е имал такова разрешение, издадено по надлежния ред и вследствие на това недопускане и неконвоиране, ищецът е претърпял неимуществени вреди, изразяващи се в гняв, тъга, безпокойство. Иска се да бъде осъден ответникът да заплати посочените суми.

В съдебно заседание, ищецът А. А. Д. редовно и своевременно призован, не се

явява. Исковата му молба на заявените основания се поддържа от адвокат С., редовно упълномощена, която заявява претенция за присъждане на разноски. Подробни съображения относно основателността на исковата молба развива и в представените по делото писмени бележки.

Ответникът по иска- Главна дирекция "Охрана"-гр. С. редовно и своевременно призован, не изпраща представител.

Представителят на СГП-прокурор Д. изразява становище за неоснователност и недоказаност на исковата претенция, тъй като Началникът на ГДО" е действал при обвързана компетентност, а не при оперативна самостоятелност.

Административен съд София-град след като прецени събраните по делото доказателства, ведно с доводите и възраженията на страните, при условията на чл.142, ал.1 АПК, вр. с чл.188 ГПК, прие за установено следното:

От приложените по делото писмени доказателства е видно, че в периода от 27.11.2020 година до 05.12.2020 година ищецът е изтърпявал наказание лишаване от свобода в Затвор – [населено място].

От приложеното заверено копие на Препис– извлечение на Акт за смърт на лист 6 от делото е видно, че А. Г. Д./ майка на ищеца/ е починала на 24.11.2020 година.

На 27.11.2020 година ищецът депозирал Молба до СГС, с която поискал да му бъде разрешено да присъства на погребението на майка му на дата 05.12.2020 година от 13,30 часа на Гробищен парк" Централни Софийски гробища".

С Определение от 03.12.2020 година, постановено по н.ч.д. № 3166/2020 година по описа на СГС НО-29 състав е разрешено на А. А. Д. на 05.12.2020 година в 13,00 часа да бъде изведен от Затвор- [населено място] от органите на ОЗ" Охрана" и конвоиран до Гробищен парк" Централни Софийски гробища" за присъствие на погребението на майка му А. Г. Д. с начало 13,30 часа на 05.12.2020 година до приключване на траурния ритуал.

На 04.12.2020 година Директор РД" Охрана"- [населено място] уведоми СГС-29 състав, че съгласно чл.391,ал.3, т.б от ЗСВ ГД „ Охрана" конвоира обвиняеми и подсъдими, за които се иска или е постановена мярка за неотклонение" Задържана под стража" или лица, изтърпяващи наказания в местата за лишаване от свобода до органите на съдебната власт, а в случая Гробищен парк" Централни Софийски гробища" не се явява орган на съдебната власт и следва да се отправите искането към друг компетентен орган.

С Определение от 11.12.2020 година, постановено по н.ч.д.№ 3166/2020 година по описа на СГС е наложена глоба на Регионален директор „ Охрана"- С. А. Ц. М. глоба в размер на 2000 лева за неизпълнение на съдебния акт от 03.12.2020 година за конвоирането на ищеца на 05.12.2020 година до Гробищен парк" Централни Софийска гробища" да присъства на погребението на майка си .

На 22.12.2020 година Директор Регионална дирекция" Охрана" депозирал молба до СГС за отмяна на наложената глоба.

С Определение от 27.04.2021 година, постановено по н.ч. д. № 3166/2020 година по описа на СГС- 29 наказателен състав е потвърдена наложената глоба на Регионален директор „ Охрана"- [населено място] с Определение от 11.12.2020 година в размер на 2000 лева.

С Решение №4924/22.07.2021 година, постановено по к.н.д.№ 4545/2021 година по

описа на АССГ е оставено в сила Определение № 26158686/27.04.2021 година на СГС, НО, Трети въззивен състав по н.ч.д №3166/ по описа на СГС за 2020 година.

От показанията на разпитания свидетел К. Й. Г. се установява как се е чувствал ищецът вследствие на неконвоирането му за погребението на майка му.

С оглед на така установената фактическа обстановка, Административен съд София- гради намира предявената искова молба за процесуално допустима, подадена от легитимирана страна и при наличие на правен интерес. Разгледана по същество, същата се явява частично основателна и доказана. Съображенията за това са следните:

Съгласно чл.7 от Конституцията на РБ държавата отговаря за вреди, причинени от незаконни актове или действия на нейни органи и длъжностни лица.Разпоредбата се съдържа в глава първа на [Конституцията](#), посветена на основните начала за държавно устройство, но същата не е пряк път за защита. Тя прогласява основен принцип, осъществяването на който трябва да се уреди със закон. Такъв закон е Законът за отговорността на държавата и общините за вреди. ЗОДОВ разграничи отговорността на два вида- отговорност за дейност на администрацията и отговорност за дейност на правозащитни органи, като в чл. 1.ал.1 от ЗОДОВ е посочено, че държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. По силата на алинея втора,исковете по ал.1 се разглеждат по реда,установен в [Административнопроцесуалния кодекс](#), като местната подсъдност се определя по [чл. 7, ал. 1](#)-искът за обезщетение се предявява пред съда по мястото на увреждането или по настоящия адрес или седалището на увредения срещу органите по [чл. 1, ал. 1](#) и [чл. 2, ал. 1](#), от чиито незаконни актове, действия или бездействия са причинени вредите

В разпоредбата на чл.203 АПК е регламентиран редът за предявяване на искове за обезщетения, а за неуредените въпроси за имуществената отговорност се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди,причинени на граждани и юридически лица. Съгласно [чл. 4 от ЗОДОВ](#) дължимото обезщетение е за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Отговорността е обективна и не е обвързана от наличието или липсата на вина у длъжностното лице, пряк причинител на вредите. Елемент от фактическия състав на отговорността на държавата е установяване незаконосъобразността на акта, действието или бездействието на държавния орган - т. е. ако изобщо не са регламентирани в закона, или ако противоречат на материално правни и процесуални норми. Отговорността не се презумира от закона, затова в тежест на ищца е да установи наличието на кумулативно изискуемите се предпоставки за отговорността по [чл. 1 от ЗОДОВ](#) - незаконосъобразен акт, отменен по съответен ред, действие или бездействие на административен орган по повод изпълнение на административна дейност, настъпила вреда, причинна връзка между отменения акт, действие или бездействие и вредата. При липсата на който и да било елемент от фактическия състав не може да се реализира отговорността по чл.1 от ЗОДОВ. Съгласно чл.205 от АПК,искът за обезщетение се предявява срещу юридическото лице,представлявано от органа,от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинените вреди. В РЕШЕНИЕ № 333 ОТ 13.01.2014 Г. ПО АДМ. Д. № 1253/2013 Г., III ОТД. НА ВАС е посочено, че“Нормата на [чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ](#) не прави разграничение от какъв

незаконосъобразен административен акт следва да са причинени вредите, за да възникне субективното право на увреденото лице на обезщетение на това основание. Материалноправната активна легитимация за ищеца произтича от факта на понесените върху правната му сфера вреди вследствие от действието на противоправния нормативен акт. Правопораждащият субективното право на обезщетение юридически факт е настъпилата в правната сфера на гражданина вреда, вследствие от незаконосъобразния административен акт. Корелативно от този момент възниква отговорността на държавата за тяхната обезвреда - пасивната материалноправна легитимация. От обективна страна също така отговорността на държавата по [чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ](#), вр. [чл. 7 от КРБ](#) не възниква и държавата не дължи обезщетение, ако са налице вреди, но те са причинени от административен акт, който не е противоправен. Принципът на правовата държава /[чл. 4, ал. 1 от КРБ](#) не допуска да е налице период от време - между възникването на вредите и решението за отмяна, през който гражданинът да търпи вреди и да няма субективно право да ги обезщети, а държавата да няма отговорност да ги овъзмезди чрез заплащане на обезщетение. Това не е допустимо нито в областта на гражданското право, нито в областта на административното право. Правото на обезщетение възниква от момента на увреждането, което е в резултат от действие на акт, противоречащ на закона. От възникване на правото на обезщетение възниква отговорността на държавата. Активната процесуална легитимация, отнасяща се до упражняване на възникналото вече субективно право, за разлика от самото субективно право възниква от момента на отмяната на административния акт като незаконосъобразен. [Член 204, ал. 1 от АПК](#), който сочи, че искът може да се предяви след отмяната на административния акт по съответния ред, регламентира само активната процесуална, но не и материалноправна легитимация.

Предявен след отмяната на акта по съответния ред, искът цели да обезщети вреди, възникнали преди това, възникнали по време на действието на акта, от момента на тяхното причиняване. В подкрепа на това становище е следното обстоятелство: когато нормативният акт страда от толкова тежък порок, водещ до неговата нищожност, предварителна отмяна не е необходима, нито е необходимо предварително обявяване на нищожността“.

От така очертаната разпоредба е видно, че искът е осъдителен и с него се цели възмездяване на лицето, претърпяло вреди вследствие на незаконосъобразни актове, действия и бездействия. Но отговорността на държаната не е безусловна. За да бъде ангажирана, то следва да бъдат налице визираните в чл.1 от ЗОДОВ предпоставки-незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред, вреда от такъв административен акт, причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат. Съгласно ТЪЛКУВАТЕЛНО РЕШЕНИЕ № 3 ОТ 22.04.2005 Г. ПО ТЪЛК. ГР. Д. № 3/2004 Г., ОСГК НА ВКС. Обезщетение за вреди от незаконни административни актове, може да се иска след тяхната отмяна с решение на съда, като унищожяеми, а при нищожните - с констатиране на нищожността в самия процес по обезщетяване на вредите. Когато вредите произтичат от фактически действия или бездействия на администрацията, обезщетението за тях може да се иска след

признаването им за незаконни, което се установява в производството по обезщетяването - [чл. 1, ал. 2 ЗОДВПГ](#). В първия случай вземането за обезщетение за вреди става изискуемо от момента на влизане в сила на решението, с което се отменя незаконния административен акт. В случай, че вредите произтичат от нищожен акт - от момента на неговото издаване. При незаконни фактически действия на администрацията този момент е тяхното преустановяване. От така определените моменти на изискуемост, започва да тече погасителната давност и се дължи мораторна лихва.

В настоящия случай на първо място, искът е насочен срещу надлежен ответник- Главна Дирекция“ Охрана“, която е юридическо лице на бюджетна издръжка към Министъра на правосъдието / аргумент от нормата на чл.391,ал.2 от ЗСВ и е надлежен пасивно легитимиран ответник по иска. Това е така, защото Главна дирекция “Охрана” осъществява дейността по охраната на органите на съдебната власт, на сградите на Министерството на правосъдието, предназначени за централната администрация, както и на сградата на Агенцията по вписванията – Централно управление. Съгласно чл.391,ал.3 от ЗСВ, Главна дирекция "Охрана" организира и осъществява охраната на съдебните сгради и на сградите на Министерството на правосъдието, предназначени за централната администрация, както и на сградата на Агенцията по вписванията – Централно управление; осигурява реда в съдебните сгради и сигурността на органите на съдебната власт при осъществяване на техните правомощия, както и реда и сигурността в сградите на Министерството на правосъдието, предназначени за централната администрация, и в сградата на Агенцията по вписванията – Централно управление; организира и осъществява охраната на съдии, прокурори и следователи - при условия и по ред, определени с наредба на министъра на правосъдието, съгласувано с пленума на Висшия съдебен съвет; оказва съдействие на органите на съдебната власт при призоваване на лица в случаите, когато се пречи за изпълняване на това задължение;. довежда принудително лица до орган на съдебната власт, когато това е постановено от орган на съдебната власт; конвоира обвиняеми и подсъдими, за които се иска или е постановена мярка за неотклонение задържане под стража, или лица, изтърпяващи наказания в местата за лишаване от свобода, до органите на съдебната власт;. изпълнява разпореждания на прокурор за привеждане в изпълнение на влезли в сила присъди с наложено наказание лишаване от свобода, като при необходимост търси съдействие от органите на Министерството на вътрешните работи; извършва проверки и контролира спазването на правилата и нормите за охраната и безопасността при проектиране, строителство и експлоатация на сгради на съдебната власт, както и при строителство и експлоатация на сградите на Министерството на правосъдието, предназначени за централната администрация, и на сградата на Агенцията по вписванията – Централно управление. На второ място, съгласно чл.2 от Правилника за устройството и дейността на Главна Дирекция“ Охрана“, Главна дирекция "Охрана" е юридическо лице със седалище в С. с адрес - [улица] Г. В. 2, и е второстепенен разпоредител с бюджетни кредити към министъра на правосъдието. По аргумент от нормата на алинея втора на чл.2 от Правилника, Главна дирекция "Охрана" е специализирана държавна структура. Организацията и управлението на Главна дирекция "Охрана" и на нейните звена се създава и осъществява на принципа на централизма, и дейността и е насочена към охрана на органите на съдебната власт.

На следващо място, пасивно легитимирани по тези искове са съответните държавни органи- юридически лица, а не техните териториални поделения или обособени структури без правосубектност, тъй като по исковете за обезщетяване на вреди, причинени на граждани, пасивно легитимиран е държавният орган, с който длъжностното лице, причинител на вредата, е в трудови или служебни правоотношения.

На дата 05.12.2020 година, ЗСВ не е променен и Главна Дирекция "Охрана" е осъществявала конвоирането на обвиняеми и подсъдими. В този смисъл, настоящият съдебен състав намира, че не е налице промяна в органа, който е осъществявал конвоирането на лишените от свобода до органите на съдебната власт, която да обуслови или недопустимост на иска поради липсата на ненадлежен ответник или промяна в компетентността на органа, който осъществява ръководството и контрола върху конвоирането на лишени от свобода от местата за лишаване от свобода до органите на съдебната власт. Отговорността на държавния орган се обосновава с качеството му на възложител на работата, която се извършва в негов интерес, и с правото му на подбор на съответните длъжностни лица за изпълнение на определени трудови или служебни функции.

В настоящия случай, от приложените по делото писмени доказателства е видно, че майката на ищеца е починала на 24.11.2020 година и на дата 27.11.2020 година ищецът е депозирал Молба до СГС да му бъде разрешено да присъства на траурната церемония на майка му на дата 05.12.2020 година, такова разрешение му е дадено от страна на СГС и то с влязъл в сила съдебен акт- Определение на СГС от 03.12.2020 година, постановено по н.ч.д. № 3166/2020 година по описа на СГС, но Директор Регионална дирекция "Охрана"- С. е отказал да изпълни това съдебно Определение и на практика с бездействието си не само, че не е изпълнил съдебния акт, но и е възпрепятствал предоставеното на ищеца право да присъства на траурната церемония по погребението на майка му. Нещо повече, това бездействие на Директор РД "Охрана"- С. е санкционирано с налагането на глоба на Директор РД "Охрана" [населено място] именно за неизпълнение на съдебен акт. Посоченото в Писмото, както и в Отговора на исквата молба от страна на Директор РД „Охрана – С.“, че съгласно чл. 391, ал.3, т. 6 от ЗСВ ГД „Охрана“ „конвоира обвиняеми и подсъдими, за които се иска или е постановена мярка за неотклонение задържане под стража, или лица, изтърпяващи наказания в местата за лишаване от свобода, до органите на съдебната власт, а Гробищен парк „Централни Софийски гробища“ не се явява орган на съдебна власт и следва да се отправи Разпореждане към друг компетентен орган, както и че не е налице бездействие на административен орган, тъй като няма ред, по който да бъдат конвоирани лишени от свобода до места, различни от посочените в Правилата за условията и реда за осъществяване на конвойната дейност от служители на ГД "Охрана" утвърдени със Заповед № ЛС-04-1228/14.07.2017 година на Министъра на правосъдието и към настоящия момент липсва пряк нормативен акт, който да вменява задължение на Главна дирекция "Охрана" да осъществяват конвойна дейност при описаната в Определението на СГС хипотеза, не почива на никакви доказателства.

На първо място, относно реда, по който следва да се извършва конвоирането на лишени от свобода до места, различни от органите на съдебната власт, се е произнесъл СГС, а след това и АССГ и то с Решение № 4924/22.07.2021 година по к.а.д.м. дело № 4545/2021 година/ като съдът намира за уместно отново да укаже на ответника по иска, че влезлите в сила Решения на съд са задължителни не само за страните, но и за всички граждани, учреждения и организации, а не само за страните по делото. На тази плоскост, именно в мотивите на така цитираното

Решение на АССГ и в Определението на СГС е анализирана правната уредба - преpraщaщата норма на чл. 393, ал.1 във връзка с чл. 391, ал. 1 от ЗСВ във връзка с чл. 64, ал. 1, 2, 4 и 5, чл. 65, 66, 70, чл. 72 - 74, чл. 76, 80, 91 и чл. 81 - в случаите по чл. 70, ал. 1, т. 1, 4 и 5, чл. 85, 86, чл. 87, ал. 1, 2, 5 - 7 и чл. 100 от Закона за Министерството на вътрешните работи и е проследена йерархията на нормативните актове – Конституция на Република България, Конвенция за защита права на човека и основните свободи, Закон за съдебната власт, Закон за министерство на вътрешните работи, Правилник за устройството и дейността на Главна дирекция „Охрана“, Инструкции за конвоирането, издадени от министъра на МВР и министъра на правосъдието и „Правила за условията и реда за осъществяване на конвойната дейност от служители на Главна дирекция „Охрана“, утвърдени със Заповед № ЛС – 04 – 1228 от 14.07.2017 г. на Министъра на правосъдието. Устройството и дейността на Главна дирекция „Охрана“ се уреждат с правилник, издаден от Министъра на правосъдието, като в чл. 393, ал.1 от ЗСВ изрично е предвидено, че ГД „Охрана“ има правата и задълженията по чл. 64, ал. 1, 2, 4 и 5, чл. 65, 66, 70, чл. 72 – 74, чл. 76, 80, 91 и чл. 81 – в случаите по чл. 70, ал. 1, т. 1, 4 и 5, чл. 85, 86, чл. 87, ал. 1, 2, 5 – 7 и чл. 100 от Закона за Министерството на вътрешните работи. По аргумент от чл. 76 от ЗМВР, според която организацията и редът за осъществяване на конвойната дейност се определят с инструкцията на Министъра на вътрешните работи- ИНСТРУКЦИЯ № 8121з-1161 от 5.09.2017 г. за организацията и реда за осъществяване на конвойната дейност в Министерството на вътрешните работи (Инструкция № 8121з – 1161 от 05.09.2017 г.), като законодателят изрично е предвидил законов ред при осъществяване правомощието на ГД „Охрана“ при конвоиране на лица, установен в Закона за МВР, което е направено с изричната законова делегация на чл. 393, ал.1 от ЗСВ. Утвърдените със Заповед на Министъра на правосъдието „Правила за условията и реда за осъществяване на конвойната дейност от служителите на ГДО“ (Правила), които са предложени от Главния директор на ГД „Охрана“, но както Заповедта на Министъра на правосъдието, така и утвърдените с нея Правила не се публикувани по реда за обнародване на подзаконовите нормативни актове и не са публично известни, като АССГ е посочил в Решението си , че това е един вътрешно ведомствен акт, който е издаден от Министъра на правосъдието с цел изпълнение на правомощието му по осъществяване на ръководство и контрол на дейността по охрана на органите на съдебната власт (чл. 5, т. 6 от Устройствения правилник на Министерство на правосъдието) и същият не попада сред посочените в ЗНА нормативни актове, и посочените заповед и Правила дори и да уреждат правила за поведение, които да са задължителни за участниците в уредените с тях обществени отношения, то те не са скрепени със законовата санкция на Административнопроцесуалния кодекс, в който са регламентирани процедурите по издаване на индивидуалните, общите и подзаконовите нормативни административни актове, като практиката на Върховен административен съд е в този смисъл – Решение № 15515 от 22.11.2013 г. на ВАС по адм. дело № 10281/2013 година. В същото Решение на АССГ е прието, че тези Правила не следва да бъде прилагани на основание чл. 15, ал. 3 от ЗНА, макар и да не е постановление, правилник, наредба или инструкция, защото противоречи на чл. 393, ал.1 от ЗСВ и трябва да се приведат в действие разпоредбата на чл. 76 от ЗМВР и Инструкция № 8121з-1161 от 5.09.2017 година, като Правилата за конвоиране на ГДО като съдържание в голяма степен са преповторили текстове на Инструкция № 8121з-1161 от 5.09.2017 г. на МВР и Инструкция № 1 от 22.03.2019 г. за организацията и реда за осъществяване на конвойната дейност от служителите на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията", издадена на основание чл. 250а, ал.2 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (ЗИНЗС), поради

което същите са с характер на подзаконов нормативен акт – инструкция.

АССГ отново е приел, че съгласно чл. 76, ал. 2 от ЗМВР и чл. 9, ал.2 от Инструкция № 8121з-1161 от 5.09.2017 г. служителите на ГДО следва да извършват конвоиране и когато това е изрично предвидено в закон, когато им е възложено извън предварително разписаните им правомощия, като „закон“ е ЕКЗПЧОС, която, е част от националното законодателство и има примат пред националните правни норми

Нещо повече- В Решението на ЕСПЧ по делото „В. срещу България, по което държавата е осъдена за нарушаване на чл. 8 от ЕКПЧ в сходен случай на настоящия отново поради отказ на ГД „Охрана“ да конвоира лишен от свобода за погребение на негов близък, като в Решението на Европейския съд по правата на човека, цитирано по-горе неконвоирането на арестант или лишен от свобода до гробищен парк за сбогуването с близък родственик представлява нарушение на чл. 8 от КЗПЧОС „право на зачитане на личния и семейния живот“, което Решение е окончателно от 02.08.2019 г., за нарушение на чл. 8 от КЗПЧОС, извършено поради отказ от страна на българските власти (отказ на областна звено на ГДО да изпълни конвоирането, като се позовава на чл. 391, ал.3, т. 6 ЗСВ) да допуснат обвинен в престъпление гражданин да присъства на погребението на брат си на формално основание – липса на процесуален ред, по което Република България е била осъдена да заплати на пострадалото лице неимуществени вреди в размер на 1500 евро и последващ отказ на ГД „Охрана“ да конвоира задържано лице за погребение на негов близък след Решението „В. срещу България“ на процесуално основание, което говори за неизпълнение на акта на ЕСПЧ от същия държавен орган, даващо предпоставка за завеждането на нов иск срещу България за нарушаване на чл. 8 от КЗПЧОС.

На второ място, бездействието на административен орган – в случая на служител от Главна дирекция „Охрана“ безспорно е доказано, тъй като той е бил длъжен да осигури конвоирането на ищеца и да изпълни Определението на СГС, като осигури на ищеца присъствието на траурната церемония по погребението на майка му на дата 05.12.2020 година, а не го е сторил само и единствено по усмотрение на Директор РД „Охрана“ С. предвид липсата на процедура и ред, по който да бъдат конвоирани лишени от свобода. В тази насока изложените доводи от страна на прокурор Д., че Директор РД „Охрана“ е действал при условията на обвързана компетентност и той не е имал право на преценка, тъй като именно като орган по изпълнение е бил длъжен да изпълни съдебното Определение, а не да го ревизира и да твърди, че няма ред, по който да го изпълни.

От доказателствата по делото безспорно се установи незаконосъобразно бездействие от страна на служител на Главна дирекция „Охрана“- Директор РД „Охрана“ на дата 05.12.2020 година, когато същият без каквото и да е основание и при наличие на влязъл в сила съдебен акт- Определение на СГС не е конвоирал ищеца до погребението на майка му, което е било на дата 05.12.2020 година на Гробищен парк“ Централни Софийски гробища“, като тези бездействия не се основават нито на закона и са в противоречие с влязъл в сила съдебен акт. Неконвоирането на ищеца въпреки даденото разрешението от страна на СГС да присъства на погребението на майка му е довело до претърпени неимуществени вреди- гняв, безпомощност и тъга, като в този смисъл са показанията на свидетеля Г., който е присъствал на погребението на майка му и след същото е посетил ищеца в Затвора, разговарял е с него, имал е непосредствени възприятия от неговите чувства и липсата на ищеца се е отразила не само негативно на него/ като невъзможност да изпрати майка си в последния и път/ ,но и на сина на ищеца, който е бил изключително притеснен, това бездействие е довело до унижаване на човешкото достойнство. Съдът намира тези показания за обективни и логични.

Неконвоирането на ищеца на дата 05.12.2020 година за погребението на майка му е довело не само до нарушаване на неговото достойнство, предизвикало е безпомощност, гняв, тъга, но и до нарушаване правото на личен и семеен живот, прокламирано в чл.8 от ЕКЗПЧОС.

Налице са всички изискуеми от закона предпоставки на иска по чл.1 от ЗОДОВ-бездействие на административен орган/ Директор ГД“ Охрана“- С., което не се основава на закона и е признато за такава с влезли в сила съдебни актове за незаконосъобразно / наложена е глоба на Директор РД“ Охрана“- С. не само за неизпълнение на съдебен акт, но и за доказано незаконосъобразно бездействие. Налице е причинна връзка между бездействието на служителите на ответника по иска и настъпилите вреди-неимуществени вреди. Доказа се, че вредите са пряка и непосредствена последица от увреждането- от неконовоирането на ищеца до Гробищен парк „ Централни Софийски гробища“ на дата 05.12.2020 година за да присъства на погребението на майка си, ищецът е претърпял неимуществени вреди- тъга, безпомощност и безпокойство. Преки са само тези вреди, които са типична, нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат, т. е. които са адекватно следствие от увреждането. Непосредствени вреди са тези, които са настъпили по време и място, следващо противоположния резултат“. Легална дефиниция на тези понятия- пряка и непосредствена последица от увреждането, законодателят не е дал нито в **Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, нито в чл. 51 от действащия Закон за задълженията и договорите, към който препраща параграф 1 от ПЗР на ЗОДОВ, нито в действалия от 1893 до 1950 г. Закон за задълженията и договорите, нито в други нормативни актове от действащото право. Както правната теория, така и съдебната практика, обаче, е приела критерии, от които да се изхожда при дефинирането на тези понятия.** Според правната доктрина водещи при определянето на съдържанието на понятията „пряка и непосредствена последица“ са теорията за равноценността, според която един факт е причина за резултата, когато, ако този факт е липсвал, то резултатът не би настъпил, и адекватната теория, съгласно която причина са тези условия, които причиняват резултата нормално, типично, адекватно, а не по изключение.

В практиката на Върховния касационен съд, изразена в Решение № 81/27.1.2006 г. по гр.д. № 23/2005 г. на 4 гражданско отделение на ВКС, Решение № 129/25.07.2005 г. по гр.д. № 2439/2003 г. на същото отделение на ВКС и други е възприето разбирането, че "...непосредствени вреди са тези, които по време и място следват противоположния резултат, а преки са тези, обосновават причинната връзка между противоположността на поведението на деликвента и вредите“.

Вредата е неблагоприятна последица, която накърнява правната сфера на едно лице. Вредите се делят на две големи групи: имуществени(материални) вреди и неимуществени (морални) вреди. Имуществените вреди накърняват имуществената сфера на лицата. Това са правото на собственост, ползване, строеж, сервитут, правото на надстройкаване, пристрояване, подстройкаване, различните субективни права на вземане, наследствени права и т.н. При договорната отговорност се носи отговорност за имуществени вреди. От своя страна, имуществените вреди се делят на претърпяни загуби и пропуснати ползи. Претърпяна загуба е онази разлика в имуществото на лицето, която се получава след неизпълнение на задълженията на другата страна по договора и при нея се съпоставя наличното имущество на изправната страна по време на възникването на задължението на и наличното имущество на страната след неизпълнението на задължението и тази разлика се

нарича претърпяна загуба. Неимуществените (морални) вреди представляват засягане на честта, достойнството, доброто име на лицето в обществото. Болките и страданията, които то е изживяло, както и всички други негативни преживявания в резултат на увреждането. Тези вреди за разлика от имуществените не подлежат на лесно възприемане от околните, тъй като са част от психическите преживявания на увредено лице и се доказват по-трудно.

Вредите са доказани и по основание и частично по размер до 3000 лева, доказана и наличието на причинна връзка между бездействието на служител на Главна дирекция "Охрана" и причинените вреди. В конкретния случай, вредите, които се претендират са пряка и непосредствена последица от бездействието на служители на ГД "Охрана" – С., което не се основава на закона. Всичко това сочи, че ако не бе лишен незаконосъобразно от предоставеното му със съдебен акт право да присъства на погребението на майка си на дата 05.12.2020 година, ищецът не би предприел действия по претендиране на вреди и от там не би завел исковата молба и не би претърпял неимуществени вреди, при което безспорно е налице увреждане в неимуществената сфера на ищеца, довело до гняв, безпокойство и безпомощност. Пак в ТР № 1/15.03.2017 година на ВАС е посочено, че делата за обезщетения по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ са искиви производства, те се развиват по правилата на ГПК, доколкото материята не е уредена от АПК, и в тях страните могат да представят всички относими доказателства в подкрепа на твърденията си, да навеждат всякакви доводи в тяхна защита, да правят възражения и да се защитават с всички допустими от закона средства. И. на обезщетението от неопозволено увреждане не е и не може да се превърне обаче в средство за неоснователно обогатяване, поради което и съдът, спазвайки принципа на справедливостта и съразмерността, следва да присъди само и единствено такъв размер на обезщетение, който е справедлив и съответен.

Предвид обстоятелството, че в [ЗОДОВ](#) липсва разпоредба как се определя обезщетението за неимуществени вреди, то следва да намери приложение разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД/ в който е залегнал основен принцип на правото/, според която обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Неимуществените вреди са неизмерими с пари и затова следващото се за тях обезщетение, както и кръгът на лицата, които имат право на него, се определят на принципа на справедливостта. Обезщетението за неимуществени вреди, предвидено в [чл. 52 ЗЗД](#), възмездява главно страданията или загубата на морална опора и подкрепа, понесени от увредения вследствие на увреждането.

Задължителни указания по приложението на [чл. 52 ЗЗД](#), се съдържат в т. II на ППВС № 4/1968 г. Съгласно това разрешение, понятието "справедливост" по вложения от законодателя смисъл в сочената норма, не е абстрактно, а е всякога обусловено от редица конкретни и обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид при определяне размера на обезщетението. При телесни увреждания, такива обективни обстоятелства би могло да са свързани с начина на извършване, характера на увреждането, произтичащите от нето физически и психологически последици, като при причиняване на смърт, съгласно цитираното ППВС от значение са и възрастта на увредения, общественото му положение, отношенията между пострадалия и близките му, които търсят обезщетение за неимуществени вреди, както и редица други обстоятелства, които съдът е длъжен да обсъди и въз основа на оценката им да определи конкретния размер на обезщетение по справедливост.

Следва да бъде посочено още, че с Постановление № 4/68 г. Пленумът на ВС изрично е приел, че понятието "справедливост" не е абстрактно понятие и е дал само една от възможните насоки - справедливостта да се преценява въз основа на

конкретно обективно съществуващи обстоятелства. Последните обаче не съставляват съдържание на понятието справедливост, а елементи на възмездяване, които при това следва да бъдат възмездени, именно по справедливост, което последно понятие е останало недефинирано, и поради това води до невъзможност да се проследи механизма на определяне на крайния размер на обезщетението за неимуществени вреди.

В конкретния случай, настоящият съдебен състав намира, че обезщетението, което следва да се присъди на ищеца за претърпените от него неимуществени вреди вследствие незаконосъобразно бездействие на служител на ГД „Охрана“-С. следва да бъде в размер на 3000 лева, което е справедливо и ще репарира претърпените от ищеца неимуществени вреди- тъга, безпомощност, гняв от невъзможността да присъства на погребението на майка му на дата 05.12.2020 година , въпреки, че е имал разрешение от страна на СГС да присъства на погребението на майка му и този размер е съобразен и с практиката на Европейския съд по правата на човека. Интензитетът и времетраенето на вредите обуславят определяне на сума по-малка от претендираната. Този размер от 3000 лева е достатъчен да репарира ищеца за претърпените вреди от невъзможността да присъства на погребението на майка му, въпреки че е имал такова издадено разрешение от страна на СГС. Искът е основателен и доказан до този размер, а за разликата от 3000 лева до претендирания размер от 6000 лева следва да бъде отхвърлен като неоснователен и недоказан.

По иска за заплащане на законната лихва върху сумата от датата на увреждането 05.12.2020 година до окончателното изплащане на сумата.

Настоящият съдебен състав намира ,че този иск е неоснователен и недоказан.

В т.4 от ТР №3/2004 година на ОСГК на ВКС е посочено, че при незаконни актове на администрацията началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението, както и началният момент на погасителната давност за предявяване на иска за неговото заплащане, е влизане в сила на решението, с което се отменят унищожаемите административни актове, при нищожните – това е моментът на тяхното издаване, а за незаконни действия или бездействия на административните органи – от момента на преустановяването им. Това е така, защото началният момент на забавата за плащане на обезщетение за вреди от незаконни актове на администрацията, съответно на задължението за плащане на законна лихва, е моментът на влизане в сила на решението за отмяна на административния акт, тъй като тогава се счита завършен фактическият състав на имуществената отговорност по [чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди](#).

. В ЗОДОВ няма изрична правна норма ,която да сочи на дължимост на мораторна лихва върху обезщетението,при което следва да намери приложение нормата на чл.86 от ЗЗД. В съответствие с разпоредбата на [чл. 86, ал. 1 от ЗЗД](#) във вр. с [чл. 84, ал. 2 от ЗЗД](#) и в конкретната хипотеза налице е безсрочно задължение, за което длъжникът изпада в забава, след като бъде поканен от кредитора/ РЕШЕНИЕ № 16917 ОТ 17.12.2013 Г. ПО АДМ. Д. № 2366/2013 Г., III ОТД. НА ВАС, и Решение № 667 по гр. д. № 1816 за 2008 г. на I ГО/ като изпадането на длъжника в забава да изплати обезщетението по чл.1 от ЗОДОВ е обусловено от отправянето на покана до него преди предявяването на иска,тъй като няма определен срок, в който следва да заплати определената парична сума като обезщетение. Това разрешение е напълно съответно на тълкуването, дадено в ТР № 3 по гр. д. № 3/95 г. на ОСГК относно момента, от който се дължи лихва върху обезщетение. Съгласно т. 4 от цитираното Тълкувателно решение, вземането за обезщетение става изискуемо от датата на влизане в сила на решението за отмяна на незаконосъобразния

административен акт или от преустановяване на действията и бездействията. От този момент ответникът изпада в забава и се дължи мораторна лихва, но само и единствено, ако същият е бил надлежно поканен да заплати полагащото се обезщетение и въпреки отправената покана, не е заплатил обезщетението.

По делото няма доказателства, че от момента на преустановяване на бездействието -05.12.2020 година и на тази дата е преустановено, ищецът е поканил ответника по иска да му заплати обезщетение от същият да е изпаднал в забава поради неплащане.

С оглед изхода на спора и съгласно нормата на чл.10,ал.3 от ЗОДОВ, ако искът бъде уважен изцяло или частично, съдът осъжда ответника да заплати разносните по производството, както и да заплати на ищеца внесената държавна такса. *Под разноски в съдебното производство законодателят, с оглед на съдържанието на основната разпоредба - [чл. 78, ал. 1 ГПК](#), разбира разноски за такси, разноски по производството и възнаграждението на един адвокат. Разносните за такси са за държавните такси, дължими на основание [чл. 4, б. "а" и "о" от Закона за държавните такси \(ЗДТ\)](#) във вр. с [чл. 73, ал. 3 ГПК](#) и [чл. 9а, ал. 2 ЗОДОВ](#) и определени по размер в Тарифа № 1 към Закона за държавните такси, събирани от съдилищата, прокуратурата, следствените служби и Министерството на правосъдието и Тарифата за държавните такси, които се събират от съдилищата по Гражданския процесуален кодекс, както и за други дължими такси (например таксата на основание [чл. 9, ал. 2 от Закона за Държавен вестник](#)). Разносните по производството включват разноски, извършени от страната, във връзка с определени процесуални действия - депозит за призоваване на свидетел, възнаграждение за вещо лице, разходи за извършване на оглед. Възнаграждението за един адвокат представлява платеното възнаграждение на ползвания от страната адвокат.*

Ищецът е внесъл държавна такса в размер на 10 лева, представляван е от трима адвокати, но в представеното Пълномощно на лист 11 от делото липсва договорено, респективно на това заплатено адвокатско възнаграждение. По делото няма приложен Договор за правна защита и съдействие, от който да е видно какъв размер е договорен, както и начин на плащане. Представянето само на доказателства за платен адвокатски хонорар не конкретен адвокат, а на Български хелзингски комитет, не може да обуслови наличие на представен Договор за правна защита и съдействие/ като се твърди, че такъв е представен, но по делото липсва. С представянето на Списък на разносните по [чл. 80 ГПК](#), не отпада задължението на страната да представи и самия Договор, в който е уговорено възнаграждението. Горното е необходимо, за да прецени съдът дали е налице пълно тъждество между договореното и реално заплатеното възнаграждение, а в конкретния случай такива доказателства липсват. Съдебни разноски за адвокатско възнаграждение се присъждат, когато страната е заплатила възнаграждението. В договора следва да е вписан начинът на плащане - ако е по банков път, задължително се представят доказателства за това, а ако е в брой, то тогава вписването за направеното плащане в договора за правна помощ е достатъчно и има характера на разписка/ аргумент от Тълкувателно решение по [Тълкувателно дело № 6/2012 г.](#) на ОС на ГК и ТК и разясненията по т.1 от същото не водят до извод, различен от горния. В този смисъл е Определение № 10681 от 28.08.2017 г. на ВАС по адм. д. № 8610/2016 г., VII о., докладчик съдията Д. М..

Съдебните разноски са разходите на страните, произтичащи от участието им в административното производство. Всяка от страните по делото е отговорна за направените разноски. Отговорността за разноски по принцип е обективна/ безвиновна/, защото загубила спора страна отговаря за разноски, дори ако е

положила най- голямо старание да води процеса добросъвестно. Съгласно разпоредбата на чл.81 от ГПК, по присъждането на разноски, съдът се произнася във всеки акт,с който приключва разглеждането на делото в съответната инстанция.Отговорността за разноските е гражданско облигационно отношение, то произтича от процесуалния закон и е уредено от него. Задължението за разноски произтича от неоснователно предизвикания правен спор и тежестта за тях е за страната, която неоснователно е предизвикала същия.

Воден от горното и на основание чл.203 АПК,вр.с чл.1,ал.1 от ЗОДОВ, Административен съд С.-град

Р Е Ш И :

ОСЪЖДА ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ“ОХРАНА“-ГР. С. ДА ЗАПЛАТИ НА А. А. Д.-ЛИШЕН ОТ СВОБОДА СУМАТА ОТ 3000 ЛЕВА- обезщетение за претърпени от него неимуществени вреди, причинени от незаконосъобразно бездействие на Директор Регионална дирекция “Охрана“ [населено място] изразяващо се в неизпълнение на съдебно Определение на СГС и недопускане на ищеца и неконвоирането му до погребението на майка му на 05.12.2020 година.

ОТХВЪРЛЯ ИСКА НА А. А. Д. ЛИШЕН ОТ СВОБОДА СРЕЩУ ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ“ ОХРАНА“- ГР. С. ЗА ЗАПЛАЩАНЕ НА ОБЕЗЩЕТИЕ ЗА ПРЕТЪРЕПНИ НЕИМУЩЕСТВЕНИ ВРЕДИ,ВСЛЕДСТВИЕ НЕЗАКОНОСЪОБРАЗНО БЕЗДЕЙСТВИЕ НА ДИРЕКТОР Регионална дирекция “Охрана“ [населено място] изразяващо се в неизпълнение на съдебно Определение на СГС и недопускане на ищеца и неконвоирането му до погребението на майка му на 05.12.2020 година ЗА РАЗЛИКАТА НАД ПРИСЪДЕНИЯ РАЗМЕР ОТ 3000 ЛЕВА ДО ПРЕДЯВЕНИЯ РАЗМЕР ОТ 6000 ЛЕВА.

ОТХВЪРЛЯ ИСКА НА А. А. Д.- ЛИШЕН ОТ СВОБОДА СРЕЩУ ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ“ ОХРАНА“- ГР.С. ЗА ЗАПЛАЩАНЕ НА ЗАКОННАТА ЛИХВА ЗА ЗАБАВА ВЪРХУ ОБЕЗЩЕТИЕТО ОТ ДАТАТА НА УВРЕЖДАНЕТО 05.12.2020 ГОДИНА ДО ОКОНЧАТЕЛНОТО ИЗПЛАЩАНЕ НА СУМАТА.

ОСЪЖДА ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ,, ОХРАНА“-ГР. С. ДА ЗАПЛАТИ НА А. А. Д.-ЛИШЕН ОТ СВОБОДА СУМАТА ОТ 10 ЛЕВА- ВНЕСЕНА ДЪРЖАВНА ТАКСА.

ОТХВЪРЛЯ ИСКАНЕТО НА А. А. Д.- ЛИШЕН ОТ СВОБОДА ЗА ПРИСЪЖДАНЕ НА АДВОКАТСКО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ В РАЗМЕР НА 630 ЛЕВА.

НА ОСНОВАНИЕ ЧЛ.138,АЛ.1 АПК ,ПРЕПИС ОТ РЕШЕНИЕТО ДА СЕ ИЗПРАТИ НА СТРАНИТЕ.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВАС на РБ в 14 дневен срок от получаване на препис от същото,съгласно разпоредбата на чл.211,ал.1 АПК.

СЪДИЯ: